

Vlaanderen
is internationaal
ondernemen

HET NIEUWE

OEZBEKISTAN

FLANDERS INVESTMENT & TRADE MARKTSTUDIE

////////////////////////////////////
HET NIEUWE OEZBEKISTAN

DECEMBER 2023
////////////////////////////////////

Flanders Investment & Trade Tasjkent Oezbekistan

T +998901866233

Tasjkent@fitagency.com

1 Het nieuwe Oezbekistan

Oezbekistan is een 'double landlocked' land in Centraal-Azië en deelt grenzen met Kazachstan, Tadzjikistan, Kirgizië, Afghanistan en Turkmenistan. Met een rijke geschiedenis die duizenden jaren teruggaat, is Oezbekistan een belangrijk kruispunt geweest voor handel en culturele uitwisseling tussen Europa en Azië.

De betrekkingen tussen Oezbekistan en Europa hebben verschillende ontwikkelingsstadia doorgemaakt, variërend van historische interacties langs de oude handelsroute van de Zijderoute tot hedendaagse diplomatieke en economische partnerschappen. Europa heeft een cruciale rol gespeeld bij het vormgeven van het politieke, economische en sociale landschap van Oezbekistan.

Historisch gezien was Oezbekistan een integraal onderdeel van de welvarende rijken zoals het Perzische, Mongoolse en Timuridische rijk. Deze rijken hadden niet alleen een aanzienlijke invloed in de regio, maar ook in Europa. De Zijderoute, die door Oezbekistan liep, fungeerde als een essentiële handelsroute die Europa en Azië met elkaar verbond en de uitwisseling van goederen, ideeën en cultuur vergemakkelijkte. Deze historische betekenis heeft tot op de dag van vandaag de basis gelegd voor de culturele banden tussen Oezbekistan en Europa.

Tegenwoordig onderhoudt Oezbekistan diplomatieke betrekkingen met verschillende Europese landen en bevordert het de samenwerking op tal van gebieden, waaronder handel, investeringen, onderwijs, toerisme en culturele uitwisseling. De Europese Unie (EU) en Oezbekistan hebben formele partnerschappen opgezet om de bilaterale banden te versterken en de samenwerking tussen verschillende sectoren te verbeteren.

De EU is een van de belangrijkste handelspartners van Oezbekistan en verleent aanzienlijke steun aan de economische en sociale ontwikkeling. Gezamenlijke inspanningen zijn gericht op het bevorderen van duurzame ontwikkeling, mensenrechten, goed bestuur en de rechtsstaat. Europese landen nemen ook actief deel aan educatieve en culturele uitwisselingen, waardoor de verbindingen en het begrip tussen mensen verder worden verdiept.

Bovendien maken de strategische ligging en de enorme natuurlijke hulpbronnen van Oezbekistan het land tot een aantrekkelijke bestemming voor Europese investeringen. De voortdurende economische hervormingen van het land, gericht op het openen van markten en het verbeteren van het ondernemingsklimaat, hebben Europese bedrijven aangetrokken die willen profiteren van de opkomende kansen.

Over het geheel genomen blijven de betrekkingen tussen Oezbekistan en Europa zich ontwikkelen, gedreven door gedeelde belangen bij het bevorderen van wederzijdse samenwerking, het versterken van de economische banden en het bevorderen van cultureel begrip. Terwijl Oezbekistan zijn rol als regionale leider omarmt, blijft zijn betrokkenheid bij Europa van cruciaal belang voor zijn voortdurende ontwikkeling en integratie in de wereldgemeenschap.

1.3 TOT 2017 VOERDE DE REGERING VAN OEZBEKISTAN EEN BELEID VAN ACTIEF PROTECTIONISME

Bovendien waren dit aanzienlijke formele en informele belemmeringen voor grensoverschrijdend kapitaalverkeer. Dit alles beroofde Oezbekistan van de mogelijkheden om te profiteren van de inherente concurrentiemogelijkheden van het land. In 2018 heeft de Oezbeekse regering de administratieve belemmeringen voor het verkeer van goederen en mensen weggenomen en de tarieven verlaagd, wat volgens verschillende analisten een van de belangrijkste resultaten van het Oezbeekse hervormingsproces was. Op 24 oktober 2021 werden in Oezbekistan presidentsverkiezingen gehouden. Dit waren de zesde presidentsverkiezingen voor de 35 miljoen mensen die in Oezbekistan wonen sinds het in 1991 onafhankelijk werd van de Sovjet-Unie. Verrassend genoeg heeft het Centraal-Aziatische land in al die jaren slechts twee presidenten gehad. De eerste was Islam Karimov, die na zijn dood in 2016 werd opgevolgd door Sjavkat Mirziyoyev.

Sinds 2016 heeft de nieuwe president een geheel andere benadering van het Oezbeekse binnenlandse en buitenlandse beleid geïntroduceerd, evenals van de economie en de handel. Mirziyoyev, die de informele titel 'hervormer' kreeg dankzij zijn imago dat hij steunde voor het beleid van een 'nieuw en open Oezbekistan', won de presidentsverkiezingen van 2021 ondanks de mondiale economische problemen veroorzaakt door de Covid-19-epidemie en de regionale veiligheidsproblemen als gevolg van tot de terugtrekking van Amerikaanse troepen uit Afghanistan. Hij kreeg 80,1% van de stemmen en begint daarmee aan zijn tweede termijn van vijf jaar aan het roer van het Centraal-Aziatische land.

1.4 VAN ACTIESTRATEGIE NAAR ONTWIKKELINGSSTRATEGIE

Dankzij de overwinning van Mirziyoyev kon hij de economische hervormingen die in 2016 begonnen, voortzetten en verdiepen. Tijdens zijn verkiezingscampagne toerde hij door het land en beloofde hij de kloof tussen rijk en arm te overbruggen. Ook beloofde hij de besluitvorming geleidelijk te decentraliseren door bepaalde bevoegdheden te delegeren aan de districtsraden.

Na zijn verkiezing verklaarde Mirziyoyev dat de ontwikkeling van de economie een van zijn topprioriteiten zou zijn tijdens zijn tweede termijn als president. Met dit in gedachten is hij van plan het monetaire beleid waarmee hij in 2016 is begonnen voort te zetten, en ontwikkelt hij een nieuwe economische ontwikkelingsstrategie om de concurrentiepositie van het land te behouden. Na zijn officiële inauguratie op 6 november 2021 presenteerde Sjavkat Mirziyoyev op de dag van zijn inauguratie de nieuwe ontwikkelingsstrategie voor Oezbekistan 2022-2026, waarin zijn belangrijkste economische prioriteiten voor de komende vijf jaar worden uiteengezet.

De consistente en ononderbroken voortzetting van de strategie van president Mirziyoyev is de belangrijkste ontwikkeling die rechtstreeks verband houdt met de toekomst van Oezbekistan. Het is een integraal onderdeel van de actiestrategie van Oezbekistan die vijf jaar geleden werd aangenomen en waarin ook de hervormingen van de vorige presidentiële cyclus werden doorgevoerd. Het belangrijkste doel is het verhogen van het bbp per hoofd van de bevolking. De nieuwe ontwikkelingsstrategie 2022-2026 van Oezbekistan heeft tot doel 100 gedefinieerde doelen en 398 acties na te streven, waarvan er één gericht is op het verhogen van het bbp per hoofd van de bevolking van het land.

//

Een ander belangrijk doel van het Nieuw-Oezbekistan-programma is het voortzetten van de liberalisering van de economie en de hervormingen die in 2017 zijn ingezet, waarbij de rol van marktmechanismen wordt versterkt door inspanningen om de binnenlandse valutamarkt geleidelijk te liberaliseren en de principes van de vorming van nationale wisselkoersen te introduceren. Tegelijkertijd zijn er ook uitgebreide hervormingen doorgevoerd op het gebied van het monetaire beleid, waaronder de ontwikkeling van betalingssystemen en de mogelijkheid om de buitenlandse valuta te liberaliseren.

Als gevolg van de liberalisering van de buitenlandse handel is de omvang ervan de laatste tijd ook snel toegenomen. Na de liberalisering van de munteenheid en de buitenlandse handel van Oezbekistan werden de introductie van marktmechanismen in de economie, prijsliberalisering en andere daarmee samenhangende hervormingen, het waarborgen van binnenlandse prijsstabiliteit en het handhaven van een lage en stabiele inflatie een topprioriteit. Als onderdeel van de huidige ontwikkelingsstrategie is het terugdringen van de inflatie tot 5% gedefinieerd als een prioritaire taak, die naar verwachting macro-economische stabiliteit zal brengen. Het waarborgen van de stabiliteit van de binnenlandse prijzen in Oezbekistan is een garantie voor macro-economische en sociale stabiliteit wat een noodzakelijke voorwaarde is voor het versnellen van economische hervormingen en de succesvolle implementatie van ontwikkelingsprogramma's.

Volgens de Nieuwe Ontwikkelingsstrategie 2022-2026 van Oezbekistan zal een lage en stabiele inflatie een belangrijke factor zijn bij het waarborgen van het groeievenwicht van de economie, het verbeteren van het concurrentievermogen van de industrie en het verhogen van de levensstandaard van de bevolking. Het verminderen en stabiliseren van het tempo van de prijsstijgingen zal dus het hoofddoel van het economische beleid van Oezbekistan zijn.

2 DE VERANDERINGEN

Vergelijking van de Oezbeekse economische ontwikkelingsprioriteiten op financieel gebied

- Ontwikkelingsstrategie (2022-2026)
- De valutamarkt is geliberaliseerd
- Beperkingen zijn opgeheven
- Er zijn uitgebreide hervormingen doorgevoerd op het gebied van het monetair beleid
- Het cashprobleem is opgelost
- Kopen werd mogelijk zonder valutabeperkingen
- Er zijn continu werkende geldautomaten geïntroduceerd
- De buitenlandse handel is geliberaliseerd en de douanerechten zijn aanzienlijk verlaagd
- Opname van bedrijfswinst is nu mogelijk

2.1 DE AFGELOPEN VIJF JAAR HEEFT HET BEGROTINGSBELEID VAN OEZBEKISTAN RADICALE VERANDERINGEN ONDERGAAN

Deze omvatten met name een grotere transparantie van de begroting, openheid en vereenvoudiging van de belastingwet. Daarnaast zijn er op diverse andere terreinen maatregelen genomen om de schaduweconomie uit te bannen.

De Actiestrategie 2017-2021 verbeterde het systeem van begrotingstoewijzing, versterkte de rol en plaats van het Oezbeekse parlement in het begrotingsproces, breidde de bevoegdheden van lokale autoriteiten uit en lanceerde het project 'Budget Initiative'.

De Nieuwe Ontwikkelingsstrategie van Oezbekistan voor 2022-2026 is een zeer ambitieuze onderneming van de Oezbeekse regering, die een aantal strategische taken voor verdere economische ontwikkeling in de komende vijf jaar vastlegt.

Er is bijzondere aandacht besteed aan voortdurende hervormingen om het ondernemerschap te bevorderen, een ondernemingsvriendelijk klimaat en de noodzakelijke infrastructuur te creëren, de regionale ontwikkeling aan te moedigen en de landbouwsector te ontwikkelen met de hulp van buitenlandse experts en technologieën. Deze taken zijn de voortzetting van de hervormingen die met succes zijn doorgevoerd in het kader van de vorige actiestrategie voor 2017-2021, die de economische stabiliteit van het land blijven dienen en waarop effectief kan worden voortgebouwd.

Wat het buitenlands beleid betreft, is de versnelling van het toetredingsproces van Oezbekistan tot de WTO ook een van de prioriteiten van de nieuwe ontwikkelingsstrategie van Oezbekistan.

Intussen blijft de uitbreiding van de export van eindproducten naar Europese landen onder het SAP+-systeem een topprioriteit, evenals de voortgezette samenwerking met buurlanden en grootmachten.

Onder de GSP+ overeenkomst kunnen goederen uit Oezbekistan zonder invoerrechten de Europese Unie binnenkomen, dit is een belangrijke verandering voor veel Oezbeekse exporteurs en startups.

3 SAMENVATTING

3.1 HET NIEUWE OEZBEKISTAN

Zakendoen in Oezbekistan biedt verschillende positieve aspecten en kansen voor Vlaamse ondernemers en investeerders. Hier is een samenvatting van de positieve aspecten van zakendoen in Oezbekistan

3.1.1 Economische groei

Oezbekistan heeft de afgelopen jaren een consistente economische groei doorgemaakt, met een bbp-groei van gemiddeld meer dan 5% per jaar. Het land biedt een stabiele en veerkrachtige economie en biedt een gunstig klimaat voor bedrijfsactiviteiten.

3.1.2 Strategische locatie

Oezbekistan is strategisch gelegen op het kruispunt van Centraal-Azië, waardoor het een potentieel knooppunt is voor regionale handel en connectiviteit. De geografische nabijheid van grote markten als China en het Midden-Oosten biedt enorme kansen voor bedrijven om deze markten aan te boren.

3.1.3 Marktpotentieel

Met een bevolking van ruim 34 miljoen mensen biedt Oezbekistan een aanzienlijke binnenlandse consumentenmarkt. De opkomende middenklasse en het toenemende besteedbare inkomen bieden een sterke basis voor verschillende industrieën, waaronder de detailhandel, horeca en consumptiegoederen.

3.1.4 Natuurlijke hulpbronnen

Oezbekistan beschikt over overvloedige reserves aan natuurlijke hulpbronnen, waaronder aardgas, goud, koper, uranium en meer. Dit maakt het land aantrekkelijk voor buitenlandse investeerders die op zoek zijn naar kansen in sectoren als mijnbouw, energie en infrastructuurontwikkeling.

//

3.1.5 Overheidsinitiatieven

De Oezbeekse regering heeft verschillende hervormingen en initiatieven doorgevoerd om het ondernemingsklimaat te verbeteren. Dit omvat onder meer het vereenvoudigen van de bedrijfsregelgeving, het verminderen van administratieve belemmeringen en het bevorderen van directe buitenlandse investeringen. Dergelijke maatregelen zijn bedoeld om buitenlandse bedrijven aan te trekken en te ondersteunen die de markt betreden.

3.1.6 Jonge en geschoolde beroepsbevolking

Oezbekistan heeft een jonge en groeiende beroepsbevolking, waarvan een aanzienlijk deel goed opgeleid en bekwaam is op verschillende gebieden. Dit biedt bedrijven de kans om gebruik te maken van een pool van getalenteerde professionals, vooral in sectoren als IT, engineering en productie.

3.1.7 Ontwikkeling van infrastructuur

De overheid heeft zwaar geïnvesteerd in de ontwikkeling van infrastructuur, inclusief transportnetwerken, industrieparken en logistieke knooppunten. Deze ontwikkelingen verbeteren de connectiviteit binnen het land en de regio, waardoor handelsbarrières worden verminderd en de bedrijfsvoering wordt vergemakkelijkt.

8. Gemak van zakendoen: Oezbekistan heeft aanzienlijke vooruitgang geboekt bij het verbeteren van de ranglijst van zakendoen op het gebied van gemak door verschillende hervormingen door te voeren. Dit omvat het stroomlijnen van bedrijfsregistratieprocessen, het verminderen van bureaucratische hindernissen en het verbeteren van de bescherming van beleggers. Dergelijke verbeteringen creëren een gunstiger en efficiënter ondernemingsklimaat.

Bronnen en informatie

Internationaal Monetair fonds / activiteiten Oezbekistan

<https://www.imf.org/en/Countries/UZB>

Europese Bank voor wederopbouw en ontwikkeling

<https://www.ebrd.com/uzbekistan.html>

Delegatie van de Europese Unie in Oezbekistan

https://www.eeas.europa.eu/uzbekistan/european-union-and-uzbekistan_en?s=233

Ministerie Economische zaken Oezbekistan

https://gov.uz/en/activity_page/economy/

Regionaal nieuws Oezbekistan

<https://eurasianet.org/region/uzbekistan>

Associatie voor economische samenwerking Europa – Oezbekistan

<https://eurouz.com/>

Facilitator in informatie technologie onder het ministerie van

ontwikkeling Oezbekistan <https://it-park.uz/en/itpark>

De Verenigde Naties Oezbekistan

<https://www.undp.org/uzbekistan>

Disclaimer

De informatie die u in deze publicatie vindt, is bedoeld als achtergrondinformatie die u moet in staat stellen een beeld te vormen met betrekking tot de hierin behandelde materie. Zij is met de grootste zorg verzameld op basis van de beschikbare data en documentatie op het ogenblik van de publicatie. Deze publicatie heeft bijgevolg niet de ambitie van volledigheid of geldigheid voor uw specifieke situatie. Zij kan bijgevolg nooit beschouwd worden als een juridisch, financieel of ander gespecialiseerd advies. Flanders Investment & Trade (FIT) kan in die zin nooit verantwoordelijk gesteld worden voor gebeurlijke foutieve vermeldingen, weglatingen of onvolledigheden in deze publicatie. FIT kan evenmin verantwoordelijk worden gesteld voor het gebruik of de interpretatie van de informatie in deze publicatie. De verwijzingen in deze publicatie naar bepaalde entiteiten, bedrijven en/of personen houden geen bijzondere aanbevelingen in die voor Flanders Investment & Trade enige verantwoordelijkheid zou kunnen teweegbrengen.

datum van publicatie: december 2023

